

ΟΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΙΣ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Η **Υποτακτική** χρησιμοποιείται **πολύ συχνότερα σε δευτερεύουσες** προτάσεις παρά σε κύριες.
 - **Ορισμένες προτάσεις εκφέρονται πάντοτε με υποτακτική (πλάγιες ερωτηματικές, βουλητικές, ενδοιαστικές, τελικές, συμπερασματικές).**
 - Άλλες εκφέρονται ή με οριστική ή με υποτακτική, ανάλογα με την περίπτωση (αναφορικές, παραβολικές, χρονικές, αιτιολογικές, εναντιωματικές-παραχωρητικές, υποθετικές).
 - Η **οριστική** δείχνει ένα **πραγματικό γεγονός**, ενώ η **υποτακτική** προσδίδει το στοιχείο της **υποκειμενικότητας**.
 - Η υποκειμενικότητα έχει πιο διευρυμένη διάσταση στα λατινικά από ό,τι στα αρχαία ελληνικά. Ενώ π.χ. στα αρχαία ελληνικά οι πλάγιες ερωτήσεις εκφέρονται με οποιαδήποτε έγκλιση, αντίθετα στα λατινικά χρησιμοποιείται **μόνο η υποτακτική, επειδή θεωρείται ότι πρέπει να φανεί πως μια ερώτηση δε μεταφέρεται ακριβώς όπως έγινε, άσχετα με το αν αλλοιώνεται ή όχι το περιεχόμενό της.**
-
- **Κανόνας της ακολουθίας των χρόνων (consecutio temporum):** Στην περίπτωση που έχουμε μια **δευτερεύουσα πρόταση σε υποτακτική, η εξάρτηση από το χρόνο της κύριας πρότασης είναι αποφασιστικής σημασίας** (πρβ. τη χρήση της ευκτικής του πλάγιου λόγου στα ελληνικά, που όμως επιτρέπει μεγαλύτερη ελευθερία).
 - **ο χρόνος της δευτερεύουσας πρότασης που εκφέρεται με υποτακτική καθορίζεται από το αν ο χρόνος του ρήματος της κύριας πρότασης είναι αρκτικός (ενεστώτας, μέλλοντας, παρακείμενος με σημασία ενεστώτα) ή ιστορικός (παρατατικός, παρακείμενος με τη σημασία του ελλην. αορίστου, υπερσυντέλικος).** Ύστερα από ένα ιστορικό χρόνο, στη δευτερεύουσα πρόταση έχουμε **υποτακτική του παρατατικού για πράξη σύγχρονη και υποτακτική του υπερσυντελικού για πράξη προτερόχρονη** π.χ.

rogābat (rogāvit, rogaverat), quid agerem = ρωτούσε (ρώτησε, είχε ρωτήσει) τι έκανα.

rogābat (rogāvit, rogaverat), quid egissem = ρωτούσε (ρώτησε, είχε ρωτήσει) τι είχα κάνει.